

College van Beroep voor de Examens

Nr. 2025-031515

Het College van Beroep voor de Examens,
mr. M.H.G.M. van Fessem, voorzitter, dr. F.T. Groenewegen en R.V. van Beek, leden

BESLISSING inzake het beroep van [REDACTED], hierna te noemen “appellante”, ingesteld bij schrijven van 26 maart 2025 tegen de beslissing van 26 maart 2025 van de examencommissie Psychologie van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen, hierna te noemen “verweerster”, waarbij het verzoek om een extra tentamenkans voor het vak *Practical Training: Psychological Research* is afgewezen.

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 26 maart 2025 is door verweerster het verzoek van appellante om een extra tentamenkans voor het vak *Practical training: Psychological Research* (hierna: het vak) afgewezen. Om het vak te behalen dient men een onderzoeksrapport te schrijven, dat voor 75% meetelt voor het eindcijfer. Daarnaast is er een schriftelijk tentamen dat voor 25% meetelt. Appellante heeft specifiek een extra tentamenkans aangevraagd voor het onderzoeksrapport, welke is afgewezen.

Tegen dit besluit is het beroep van 26 maart 2025 gericht. Bij schrijven van 26 maart 2025 is verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking tot de mogelijkheden behoort. Dit gesprek heeft op 9 april 2025 plaatsgevonden, maar heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. Bij schrijven van 16 april 2025 heeft verweerster een verweerschrift ingediend. Het beroep is tijdens de zitting op 19 juni 2025 behandeld, waar appellante, met bericht van afmelding, niet is verschenen. Namens verweerster zijn verschenen, [REDACTED], voorzitter van de examencommissie en [REDACTED], ambtelijk secretaris.

II. Motivering

Standpunt van appellante

Appellante heeft zich blijkens de stukken, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Appellante kan zich niet verenigen met het besluit, omdat zij meent recht te hebben op een extra tentamenkans voor het onderzoeksrapport daar zij van mening is onvoldoende en specifieke feedback te hebben ontvangen gedurende het opstellen van het onderzoeksrapport. Verweerster heeft weliswaar aangegeven dat er meerdere feedbackmomenten zitten in de opbouw van het vak, wat maakt dat een herkansing al verweven is in dit onderdeel van het vak. Daardoor zou er geen extra kans zoeven te worden gegeven, aldus verweerster. Appellante meent dat deze argumentatie onjuist is en stelt dat verweerster bij de beoordeling van het verzoek geen rekening heeft gehouden met haar vaardigheden en individuele omstandigheden. Appellante stelt dat zij ernstige studievertraging van zes maanden op zal lopen door het niet toekennen van de extra kans voor het onderzoeksrapport. Het vak draagt eraan bij dat studenten bekend zijn met het wetenschappelijke schrijfformaat en dat zij een basis aan schrijven en onderzoeksvaardigheden verwerven. Appellante beschikt evenwel al aantoonbaar over deze vaardigheden.

Appellante heeft middels haar beroepschrift ook een verzoek om dispensatie van de ingangseis voor de bachelorscriptie en voor het vak *Behavioural Research Toolbox* ingediend omdat zij deze onderwijseenheden met de herkansing van het onderzoeksrapport wil combineren. Zij is zich bewust van de werkdruk die deze combinatie impliceert. Appellante geeft aan dat haar eerdere cijfers dit streven onderbouwen.

Appellante verzoekt om herziening van het besluit en om toekenning van dispensatie van de ingangseisen.

Standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Het onderzoeksrapport bestaat uit deelproducten die samen een volledig onderzoeksrapport vormen. Elk onderdeel van het onderzoeksrapport kan worden herschreven met behulp van de schriftelijke feedback van de tutor. Verweerster heeft het verzoek van appellante afgewezen, omdat zij van mening is dat de beoordelingsprocedure, inclusief feedback, volledig en correct is gevolgd. Naar aanleiding van het initiële verzoek van appellante heeft verweerster bovendien een herbeoordeling laten uitvoeren door een onafhankelijke examiner, die tot hetzelfde resultaat kwam als de aanvankelijke examiner. Een herkansing maakt al deel uit van het vak nu dit is meegenomen in de opbouw daarvan. Er bestaat geen extra herkansingsmogelijkheid omdat de uitvoering hiervan te arbeidsintensief zou zijn. Herkansingen gelden alleen voor schriftelijke tentamens, maar niet voor andere toetsvormen. Verweerster geeft aan dat andere studenten die het vak niet hebben gehaald ook het vak opnieuw moeten volgen. Op grond van het gelijkheidsbeginsel wordt diezelfde regel toegepast op appellante. Verweerster ziet geen reden om voor appellante een uitzondering te maken.

Verweerster is in overleg met appellante getreden in het kader van de minnelijke schikkingspoging. Appellante begrijpt dat ook een herkansing zal leiden tot studievertraging en zij verzoekt derhalve de herkansing naast alle andere derdejaarsvakken en de bachelorscriptie, te mogen afleggen. Het vak is een toelatingseis voor zowel de bachelorscriptie als een ander derdejaarsvak (*Behavioural Research Toolbox*). Verweerster is van mening dat appellante, kijkend naar het behaalde resultaat voor het vak, niet aantoonbaar over de benodigde kennis en vaardigheden beschikt om de bachelorscriptie met succes te kunnen afronden. Het vak traint en toetst juist de vaardigheden die nodig zijn voor het schrijven van een bachelorscriptie. Het beheersen van de vereiste vaardigheden is cruciaal voor het groepswork in de bachelorscriptie en appellante moet op de vaardigheden die tijdens het vak worden getoetst, kunnen voortbouwen. Daarnaast acht verweerster de studielast, en daarmee het risico dat appellante niet alle vakken haalt, te groot.

Verweerster ziet dan ook geen reden om het verzoek van appellante om dispensatie van de ingangseisen toe te wijzen en ziet evenmin reden om een extra tentamenkans toe te wijzen. Verweerster verzoekt dan ook om het beroep ongegrond te verklaren.

Het College overweegt als volgt

1. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
2. De WHW bepaalt – voor zover hier van belang – het volgende:

Artikel 7.3. Opleidingen en onderwijseenheden

(...)

3. Aan elke opleiding is een examen verbonden. Aan elke onderwijseenheid is een tentamen verbonden.

(...)

Artikel 7.10. Examens en tentamens

1. Elk tentamen omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de examinandus, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.

(...)

3. Het instellingsbestuur is verantwoordelijk voor de praktische organisatie van tentamens en examens.

(...)

Artikel 7.13 Onderwijs- en examenregeling

1 Het instellingsbestuur stelt voor elke door de instelling aangeboden opleiding of groep van opleidingen een onderwijs- en examenregeling vast. De onderwijs- en examenregeling bevat adequate en heldere informatie over de opleiding of groep van opleidingen.

2. In de onderwijs- en examenregeling worden, onverminderd het overigens in deze wet terzake bepaalde, per opleiding of groep van opleidingen de geldende procedures en rechten en plichten vastgelegd met betrekking tot het onderwijs en de examens. Daaronder worden ten minste begrepen:

a. de inhoud van de opleiding en van de daaraan verbonden examens,

(...)

h. het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden,

(...)

j. waar nodig, de volgorde waarin, de tijdvakken waarbinnen en het aantal malen per studiejaar dat de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van de tentamens en examens, alsmede de wijze waarop inschrijving hiervoor plaatsvindt en de reguliere inschrijfperiode die van toepassing is,

(...)

s. waar nodig, dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens,

(...)

3. De decaan van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen heeft nadere regels gesteld in de Onderwijs- en Examenregeling voor de bacheloropleiding Psychologie 2024-2025 (hierna: OER). In de OER is – voor zover hier van belang – het volgende bepaald:

Artikel A.1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

(...)

g. onderwijseenheid: een onderdeel van een opleiding waaraan een tentamen¹ is verbonden;

(...)

k. praktische oefening: het deelnemen aan een practicum of andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde (academische) vaardigheden. Voorbeelden van een praktische oefening:

- *het maken van een scriptie of these;*
- *het uitvoeren van een onderzoekopdracht;*
- *het deelnemen aan computerpractica;*
- *het deelnemen aan veldwerk of een excursie;*
- *het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden of*
- *het doorlopen van een stage.*

(...)

Zie voor begripsbepalingen ook deel B van deze regeling; de overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

(...)

¹ De opleiding Psychologie hanteert hierbij het begrip toetsing in plaats van tentamen. De definities van de begrippen toetsing en tentamen, zoals gehanteerd bij Psychologie, zijn opgenomen in artikel 1 van deel B van deze regeling.

Artikel A.4.1. Deelname aan tentamens

1. De student die zich op de juiste wijze heeft aangemeld voor deelname aan een onderwijseenheid en hiervoor is toegelaten, is voor die onderwijseenheid tevens automatisch aangemeld voor deelname aan het bij deze onderwijseenheid behorende tentamen en, indien het tentamen met een onvoldoende is afgelegd, de herkansing. Nadere bepalingen hieromtrent zijn, voor zover van toepassing, opgenomen in deel B.

Artikel A.4.5. Tentamengelegenheden

- 1. Tot het afleggen van tentamens van de opleiding wordt twee maal per studiejaar de gelegenheid gegeven, tenzij in deel B anders is bepaald.*
- 2. Lid 1 is niet van toepassing op een stage of these. In de desbetreffende stagehandleiding of afstudeerregeling zijn de herkansingsmogelijkheden vermeld.*
- 3. In geval van een herkansing geldt de laatste beoordeling.*
- (...)*
- 5. Nadere voorwaarden met betrekking tot herkansing zijn, indien aan de orde, opgenomen in deel B.*

Artikel B.1.1 Begripsbepalingen

Onderstaande begripsbepalingen zijn algemene begripsbepalingen van het College of Psychology.

(...)

b) tentamen en toets: de wet (WHW, 7.10) definieert een tentamen als ‘onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student betreffende een onderdeel. De beoordeling wordt uitgedrukt in een eindcijfer. Een tentamen kan bestaan uit verschillende toetsonderdelen’.

In de praktijk wordt er bij de opleiding Psychologie onderscheid gemaakt tussen een algemene term ‘toets’ (synoniem voor de wettelijke term ‘tentamen’) en de specifieke toetsvorm ‘tentamen’ (toets die de vorm heeft van een schriftelijke of mondelinge bevraging van de student in een door een examiner gecontroleerde en in de tijd beperkte setting). In deze OER wordt afgeweken van de wettelijke definitie als het concrete onderscheid ter zake doet. In dit laatste geval zijn de twee onderscheiden begrippen cursief weergegeven. Dus:

- Onder het begrip toets wordt verstaan: een onderzoek naar de mate waarin de leerdoelen door een student betreffende een bepaalde onderwijseenheid zijn behaald. De beoordeling wordt uitgedrukt in een cijfer (zie ook B.7.4). Een toets kan bestaan uit verschillende toetsonderdelen.*
- Onder het begrip tentamen wordt verstaan: ‘een toets die de vorm heeft van een schriftelijke of mondelinge bevraging van de student in een door een examiner gecontroleerde en in de tijd beperkte setting’.*

c) herkansing: de mogelijkheid om de toetsvorm tentamen opnieuw af te leggen;

(...)

Artikel B.9.2. Toetsing

- 1. Tijdens het studieonderdeel wordt getoetst of de student in voldoende mate de gestelde leerdoelen heeft bereikt.*
- 2. In de studiegids staat beschreven aan welke prestaties de student moet voldoen om het studieonderdeel met succes af te ronden en wat de criteria zijn waarop de student beoordeeld wordt. Daarbij kan worden verwezen naar de canvaspagina van de cursus voor de meest gedetailleerde en recente informatie.*
- (...)*

4. In principe bestaat de mogelijkheid om een reeds behaald tentamen te herkansen. Daarbij geldt dat het laatste cijfer telt en dat een tweede deelname altijd telt als een herkansing, daarmee van invloed zijnde op de mogelijkheid om een judicium te behalen. De mogelijkheid om een reeds behaald tentamen te herkansen geldt alleen binnen het collegejaar dat het vak behaald is.

5. Voor elk onderwijsonderdeel geldt dat in een periode van 12 maanden, gerekend vanaf de aanvang van het onderwijs dat voorbereidt op een bepaald tentamen, de student minimaal één herkansingsmogelijkheid heeft. De eerste tentamengelegenheid is binnen de onderwijsperiode waarin het onderdeel is aangeboden; de eerste herkansingsmogelijkheid wordt aangeboden voor het begin van het volgende studiejaar. Let op: het gaat hier om herkansings-mogelijkheden voor tentamens; er zijn diverse onderdelen binnen de opleiding die voor de toetsing/beoordeling gebruik maken van andere toetsvormen dan tentamens (denk aan opdrachten, presentaties, etc.). In de cursushandleiding op Canvas staan eventuele herkansingsmogelijkheden hiervoor vermeld. Alleen voor de toetsvorm tentamen geldt dat studenten recht hebben op minimaal één herkansingsmogelijkheid per collegejaar.

6. Indien een student door overmacht verhinderd is geweest om aan het tentamen en/of de reguliere herkansingsgelegenheid deel te nemen bestaat de mogelijkheid om een tweede of (deel)herkansing aan te vragen, zulks ter beoordeling van de examencommissie.
(...)

4. Het examenreglement voor het tweede jaar van het psychologie-programma 2024-2025 bepaalt – voor zover van belang- het volgende:

Starting Points

(...)

17. If a course is not passed at the end of the academic year, the entire course must be taken again in a subsequent academic year. There is one exception to this rule for the Research Report of PTPR, see below.

Practical Training: Psychological Research (PTPR)

(...)

Resit PTPR

Because it is possible to rewrite all parts of the RR during the course (based on feedback from the teacher), the possibility of a resit for the RR element is built into the course. The resit of the IE element consists of one exam. The contents and duration of the resit are identical to those of the regular IE. If one takes the resit, the original results of the IE expire. However, the earlier obtained Deduction points in September, and the grading for the RR, remain in effect. The calculation of the grade after the resit is performed in the same way as described above. If, after the resit of the IE element, students have passed RR but not IE, the mark for RR remains valid the next academic year.

5. De studiegids voor het vak bepaalt – voor zover van belang- het volgende:

Assessment

The final mark for the course is based on a) an exam about Psychological Testing (25%), b) writing and timely submission of the Research Report and all its sub-products (75%), c) presence and active participation in the tutorials, d) making and timely submission of weekly writing assignments. For details, please consult the [Examinations Regulations](#).

6. De studiehandleiding voor het vak bepaalt – voor zover van belang- het volgende:

Assignments

(...)

Academic writing

Subproduct 1 – Introduction and method

(...) Your tutorial teacher is going to provide you with elaborate feedback on the first subproduct. This subproduct is not graded and no indication grades will be provided. (...)

Subproduct 2 – Results and Discussion

Handing in the first full draft of the research paper (consisting of an introduction, method, results, and discussion section) is due after the last tutorial (Tutorial 9). Your tutorial teacher is going to provide you with constructive feedback on this subproduct. However, keep in mind that the feedback is going to be focused solely on the results and discussion sections.

The reason for that is that you have already had the opportunity to receive and incorporate the teacher's feedback on the introduction and method during the first feedback moment after tutorial 6. (...) This subproduct is not graded and no indication grades will be provided. (...).

Final version – full empirical paper

The final version of the full empirical paper is due after the individual feedback meeting. final grade for the PTPR research paper is going to depend on the quality of this product.

Please keep in mind that there is no resit for the final paper. Your tutorial teacher will provide you with evaluative feedback substantiating the final grade. Remember that the deadline for handing in this subproduct is not the same for all groups and will depend on which PTPR stream you are following.

(...)

7. De studiegid voor het derdejaarsvak, *Behavioural Research Toolbox*, bevat – voor zover relevant- het volgende:

Ingangseisen

60 ec from the first-year Psychology curriculum, including Research Participation. Scientific and Statistical Reasoning (7202A701XY), Practical training: Psychological Research (7202A704), as well as ≥ 18 ec of the course package of either Brain & Cognition or Psychological Methods. For Brain & Cognition students, the 18 EC must include the course B&C Toolbox: Experimental and Neuroscientific Methods (7202BP04).

8. De studiegid voor het de bachelorscriptie, *Bachelor's Thesis Psychological Methods*, bevat – voor zover relevant- het volgende:

Ingangseisen

60 ec from the first-year Psychology curriculum, including Research Participation. Scientific and Statistical Reasoning (7202A701XY), Practical Training: Psychological Research (7202A704), ≥ 18 ec of the course package of Psychological Methods and the first part of Behavioural Research Toolbox (72037006XY).

9. Uit artikel 7.13 van de WHW volgt dat verweester regels moet vastleggen in de onderwijs- en examenregeling over onder meer het aantal malen dat per studiejaar de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van de tentamens. Het College heeft vastgesteld dat in de OER een andere terminologie wordt gehanteerd voor *tentaminering* en *toetsing* dan in de WHW. Dit leidt tot onduidelijk- en onoverzichtelijkheid.
10. Het College heeft eerst gekeken naar de het aantal tentamenmogelijkheden die worden geboden voor het vak en stelt vast dat er in casu geen sprake is van een verknochte herkansing voor het onderzoeksrapport omdat het laatste eindproduct van het onderzoeksrapport, te weten de *final version*, pas het eerste moment is dat er sprake is van een beoordeling. Het feit dat studenten tussentijds feedback en begeleiding kunnen ontvangen doet daar niets aan af. Verweester heeft ter zitting aangegeven dat de beoordeling van het onderzoeksrapport niet wordt gezien en evenmin wordt geregistreerd als zijnde herkansing, hoewel zij desalniettemin van mening is dat er wel degelijk sprake is van een verknochte herkansing. Een registratie van de herkansing zou anders automatisch gevolgen hebben voor het behalen van het predicaat cum laude. Het College is van oordeel dat er in casu sprake is van één toetsingsmogelijkheid voor het onderzoeksrapport. Het College heeft vastgesteld dat er voor het tentamen, dat voor 25% meetelt, wel een herkansingsmogelijkheid wordt geboden.
11. Nu is vastgesteld dat er voor het onderzoeksrapport slechts een toetsingsmogelijkheid wordt geboden, buigt het College zich over de afwijzing van het verzoek om een extra tentamenkans.
12. Ingevolge artikel B.9.2., vierde lid, van de OER heeft een student in principe de mogelijkheid om een reeds behaald tentamen te herkansen. In het vijfde lid van voornoemd artikel is opgenomen dat studenten uitsluitend voor de toetsvorm *tentamen* recht hebben op minimaal één herkansingsmogelijkheid per collegejaar. Voor andere toetsvormen dan *tentamens* staan de herkansingsmogelijkheden in de studiehandleiding vermeld. Hieruit volgt dat verweester niet verplicht was om een extra herkansingsmogelijkheid te bieden voor andere toetsvormen dan *tentamens*, tenzij er een herkansingsmogelijkheid wordt geboden in de studiehandleiding. Het College heeft vastgesteld dat, in casu, de studiehandleiding de mogelijkheid voor een extra toetsingsmogelijkheid voor de indiening van het onderzoeksrapport heeft uitgesloten.

13. Het College is van mening dat verweerster het verzoek van appellante om een extra tentamenkans daarom mocht afwijzen. Het College heeft daarnaast vastgesteld dat er geen gronden zijn aangedragen welke een extra herkansingsmogelijkheid kunnen rechtvaardigen, temeer nu er geen gebreken in de beoordelingsprocedure zijn gebleken.
14. In de beroepsprocedure heeft appellante, naast het verzoek om een extra tentamenkans, een verzoek aan verweerster voorgelegd om dispensatie van de ingangseis. Verweerster heeft in casu, middels het verweerschrift, gemotiveerd aangegeven waarom zij het verzoek om dispensatie heeft afgewezen. Het College heeft zich dan ook gebogen over de afwijzing van het dispensatieverzoek.
15. Met betrekking tot de afwijzing van het verzoek van appellante om dispensatie van de ingangseisen voor de bachelorscriptie en het vak *Behavioural Research Toolbox* is niet in geschil dat appellante niet voldoet aan de gestelde ingangseisen, aangezien appellante het vak *Practical training: Psychological Research* niet succesvol heeft afgerond. Het College acht de gestelde ingangseisen niet onredelijk, aangezien de twee vakken voortborduren op de kennis, vaardigheden en inzichten die appellante zou moeten hebben opgedaan bij het afronden van het vak *Practical training: Psychological Research*. Nu appellante niet heeft aangetoond te beschikken over de benodigde kennis, vaardigheden en inzichten, mocht verweerster het verzoek van appellante in redelijkheid afwijzen. Er bestaat, naar het oordeel van het College, geen aanleiding om van de ingangseisen af te wijken.
16. Alles overziend komt het College tot het oordeel dat het bestreden besluit geen strijd oplevert met het recht. Dit geldt evenmin voor het besluit met betrekking tot het dispensatieverzoek. Het beroep tegen de besluiten zijn daarom ongegrond.

III. Beslissing

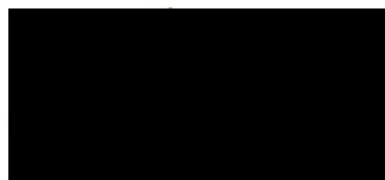
Het College van beroep voor de Examens

1. verklaart het beroep ongegrond.
2. bepaalt dat afschrift van deze beslissing gezonden wordt aan:
 - partijen;
 - de decaan van de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen;
 - het College van Bestuur enwordt zonder vermelding van de namen van betrokkenen ter beschikking gesteld aan belangstellenden.

Amsterdam, 31 juli 2025

A. van der Weerd - Kramer LLB
secretaris

mr. M.H.G.M. van Fessem
voorzitter

Tegen deze beslissing kan appellant(e) binnen 6 weken beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA te Den Haag. Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken.

Let op, om beroep in te kunnen stellen dient u een betrokkene te zijn in de zin van artikel 7.59a lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Dit betekent dat o.a. contractstudenten geen beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.